

CO₂-REDUCTIEMAATREGELEN – STATUS 2026-1

Lw: 17-06-2026

Hoofddoel

Langetermijn: conformeren aan EU doelstelling (reductie uitstoot broeikasgassen 2030 met 55% t.o.v. 1990); korte termijn: reductie CO₂ uitstoot scope 1 en 2 in 2026 met 6% ten opzichte van 2021.

Maatregelen	Status
Doel: reductie CO₂ uitstoot door fossiel aangedreven materieel te vervangen door elektrisch aangedreven materieel	
2 fossiele bedrijfswagens (VW Caddy) vervangen door elektrische exemplaren (ca. 10,5 ton CO ₂ besparing)	Gereed
Vervangen met aflopen leasecontract (= natuurlijk moment)	<i>Planning vanaf 09-2024 09-2024: 2x Citroën E-C3 EV besteld, levering vertraagd 02-2025: uitlevering gereed 03-2025: VW Caddy's afgevoerd</i>
Alle heftrucks zero CO ₂ -emissie (geen CO ₂ besparingspotentieel t.o.v. bestaande situatie)	Gereed
	<i>07-2001: gerealiseerd met aanschaf heftrucks (2 stuks)</i>
Oplaadpunten realiseren op eigen terrein voorzijde (CO ₂ besparingspotentieel > zie elektrificatie personenauto's)	Gereed
	<i>03-2022: 3 laadpunten gerealiseerd (1x hersteld, 2x extra geplaatst) 06-2026: 3 oude laadpunten verwijderd en 6 nieuwe laadpunten gerealiseerd</i>
Oplaadpunten realiseren op eigen terrein achterzijde (CO ₂ besparingspotentieel > zie elektrificatie bedrijfsauto's)	Gereed
	<i>- in opdracht, wacht op uitvoering (vertraagd door capaciteitsgebrek installateurs); - 09-2023: zal in eigen beheer uitgevoerd worden (planning nnb) - 03-2024: 4 laadpunten gerealiseerd</i>
Vervangen benzine hogedrukreinigers door alkylaat benzine (CO ₂ besparingspotentieel onbekend)	Geannuleerd
	<i>- elektrisch momenteel niet haalbaar i.v.m. vermogensbeperking omvormer bedrijfsauto's, mogelijk wel haalbaar als bedrijfsauto's elektrisch zijn (dan beoordelen); - 07-07-2025: alkylaat benzine haalbaar echter CO₂ voordeel nihil</i>
Overige bedrijfswagens (diesel) vervangen door elektrische exemplaren (besparingspotentieel ca. 54 ton CO ₂)	On hold
- 9x bestelwagen - open laadbak - 3x bestelwagen - gesloten - 1x bestelwagen - gesloten, compact - 1x terreinwagen - 4x4	<i>elektrificatie nog geen optie i.v.m. beperkte actieradius; wordt bij elke vervangingsronde (= natuurlijk moment) opnieuw beoordeeld</i>

Doel: reductie CO₂ uitstoot door fossiele brandstoffen te vervangen door niet-fossiele, hernieuwbare brandstoffen	
Fossiele diesel vervangen door HVO100 (blauwe diesel) (besparingspotentieel ca. 54 ton CO ₂)	In voorbereiding
Mogelijkheden om bedrijfswagens te laten rijden op HVO100 (blauwe diesel) is in onderzoek (rekening houdend met o.a. kosten, beschikbaarheid en opslagmogelijkheden)	- dichtstbijzijnde tankstations: Sneek, Leeuwarden en Drachten (HVO30) - 11-2024: plaatsing brandstoftank voor HVO100 in onderzoek (reductiepotentieel: 89% op bedrijfstransport, 45% op totale uitstoot) - 07-2025: principebesluit tot invoering HVO100 (n.a.v. hercertificering CO₂ prestatieladder trede 3 (hb 3.1)) - 11-2025: voorbereidend onderzoek gestart naar mogelijkheden voor kleinschalig tanken (tot 25.000L per jaar) resp. groot-schalig tanken (meer dan 25.000L per jaar) - 11-2025: principebesluit > plaatsing tank 2500L (klein-schalig tanken) - 12-2025: definitief besluit, realisatie Q1-2026 - 02-2026: tank geleverd, nog te plaatsen resp. in gebruik te nemen - 06-2026: locatie tank bepaald en stroomaansluiting gerealiseerd. Laatste maatregelen worden getroffen voordat de HVO100 kan worden getankt
Doel: reductie CO₂ uitstoot door verlichting bedrijfsgebouw en terrein volledig over te zetten naar ledverlichting (besparingspotentieel totaal ca.10 ton CO₂)	
Ledverlichting kantoren	Gereed
	05-2021: gerealiseerd
Ledverlichting niet-verblijfsruimten / accentverlichting	In uitvoering
- archief / gangen kantoor	- 11-2025: accentverlichting begane grond + archief gerealiseerd, verdieping nog te realiseren
Ledverlichting bedrijfshallen en buitenverlichting	In uitvoering
	- onderzoek afgerond, nog in eigen beheer te realiseren - 05-2023: advies energieonderzoek FUMO > buitenverlichting 's-nachts uit (te realiseren met vervanging) - 12-2023: buitenverlichting en kleinmateriaalmagazijn vervangen voor LED (buitenverlichting is in de nachtelijke uren uit)

	- 11-2024: TL lampen overkap-ping vervangen door LED; TL-lampen bedrijfshallen nog te vervangen door LED (i.o.m. eigenaar pand)
Doel: reductie CO₂ uitstoot door voor 75% van de verwarmde bedrijfshallen over te schakelen op infrarood werkplekverwarming	
Vervangen gasheaters door infraroodverwarming (ca. 5,6 ton CO ₂ besparingspotentieel)	On hold
Infrarood levert meer spotverwarming in tegenstelling tot de ruimteverwarming van de gasgestookte heaters die vooral de niet bemande ruimte verwarmt	wacht op plaatsing zonnepanelen i.v.m. het te verwachten stroomverbruik
Doel: reductie CO₂ uitstoot door in tenminste 50% van de elektriciteitsbehoefte te voorzien middels eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (zonnestroom)	
Aanleggen en installeren zonnepanelen op het dak en de luifels (tot ca. 54 ton CO ₂ besparingspotentieel)	Voorlopig on hold
In behandeling bij pandeigenaar; aandachtspunten: 1- draagkracht dak 2- verzekering 3- capaciteit net (zie https://capaciteitskaart.netbeheernederland.nl)	- 1+2: medio 2024 meer duidelijkheid verwacht; 3- congestiekaart 28-6-2023 laat geen transportcapaciteit zien en geen congestiemanagement - 03-2024: in voorbereidingsfase bij verhuurder - 05-2024: voorstel verhuurder ontvangen ter beoordeling - 06-2024: voorstel afgewezen (met 9 ton CO ₂ besparingspotentieel te beperkt van omvang resp. onrendabel); opnieuw in onderhandeling met verhuurder - 02-2025: verhuurder ziet vooralsnog af van panelen op het dak (constructieve overwegingen); - 07-2025: principebesluit tot plaatsing panelen binnen het "Circopomp" project > plaatsing op de luifels en overkapping > besparingspotentieel nog te bepalen
Doel: reductie CO₂ uitstoot van het aandeel niet zelf opgewekte elektriciteit	
Overstappen van grijze naar 100% groene stroom voor het aandeel niet-hernieuwbare elektriciteit (besparingspotentieel maximaal ca. 60,7 ton CO ₂)	In onderzoek
Aandeel groene stroom - 2022: 16% - 2023: 18% - 2024: 20%	09-2024: prijsverschil te groot om rendabel te kunnen zijn Q4-2026: opnieuw beoordelen of groene stroom nog steeds fors duurder is dan grijze stroom. Bij een klein prijsverschil overgaan op groene stroom
Doel: reductie CO₂ uitstoot door bevorderen bewustwording bij de medewerkers en deelname aan CO₂-reductie maatregelen	
Personenauto's van de zaak elektrificeren	Gereed
- 2021: +2 - 2022: +2 - 2023: +1 - 2024: +2 (1x mhev / 1x phev)	Status 12-2025: 7 EV's en 4 (semi-)fossiele personenauto's (2x mhev, 1x phev, 1x fossiel)

- 2025: +3 (1x mhev / 2x ev)	
Personenauto's medewerkers elektrificeren (woon-werkverkeer)	In uitvoering
- 2025: +2 (1x phev / 1x ev)	
Toolbox zuinig rijden bestuurders bedrijfsvoertuigen (ca. 5,9 ton CO ₂ besparingspotentieel)	Planning
	planning 2026
Cursus 'Het Nieuwe Rijden' voor bestuurders bedrijfsvoertuigen (CO ₂ besparingspotentieel: zie voorgaande)	Planning
	planning 2026
Thuiswerken bevorderen (hybride werken) (ca. 2 ton CO ₂ besparingspotentieel)	Gereed
Eind 2022: 31 thuiswerkdagen per week (op een personeels-bestand van 56 medewerkers totaal)	07-2023: structureel thuiswerken beperkt tot medewerkers met een (enkele) reisafstand van 25km of meer; 03-2025: structureel thuiswerken uit operationele overwegingen verder beperkt tot selecte groep medewerkers
Automobiliteit ontmoedigen door aanbieden elektrische leasefietsen (ca. 0,7 ton CO ₂ besparingspotentieel)	Gereed
- 2020: 3 st. - 2021: 1 st. - 2022: 1 st.	
Doel: reductie CO₂ uitstoot > overige maatregelen	
Reductie draaiuren compressor middels periodieke controle op lekkage (CO ₂ besparingspotentieel onbekend)	Gereed
- vermijden onnodige draai uren door lekkages - aanvoer koude lucht (hogere dichtheid)	- 01-2021: gerealiseerd (doorlopende periodieke controle); - 05-2023: advies energieonderzoek FUMO > aanvoerlucht van buiten (dakdoorvoer) > niet rendabel gezien beperkt aantal draaiuren - 06-2026: onderhoud laten uitvoeren voor betere werking
Reductie warmteverlies CV-installatie (CO ₂ besparingspotentieel onbekend)	Gereed
Blanke leidingen isoleren	- 05-2023: eis energieonderzoek FUMO > aanbrengen extra isolatiemateriaal CV-ruimte; - 09-2023: extra isolatiemateriaal aangebracht conform eis FUMO
Plaatsen kWh meter bij elke laadpaal voor beter inzicht in stroomverbruik	In uitvoering
Verbeteren inzicht in energieverbruik EV's tov rest van het gebouw	- 18-09-2025: voorstel richting directie tot aanbrengen kWh meter per laadpaal > akkoord - 18-09-2025: gemeld bij afdeling ET voor haalbaarheids-onderzoek en advies - 07-10-2025: voorbereidingen gestart
Optimaliseren klimaatinstallaties	Gereed
Nieuwe klimaatinstallatie 01-09-2020 - gekoppeld aan gebouwbeheerssysteem	- elke 6 maanden f-gassen lekttest

	- ten minst 1x per 5 jaar onderhoud door erkend installateur
Inkoop efficiënte ict-hardware	Gereed
Inkoop op basis van BBT (oa Energy Star) - apparatuur van recente datum	o.a. printers
Bevorderen gebruik openbaar vervoer	Gereed
Sinds 2001 gelegen op 500m van openbaar vervoer	Bushalte rotonde Harich
Energieprestatielabel kantoren minimaal C	Gereed
Energielabel uitgegeven A++	30-04-2023
Vrijkomende componenten (laten) hergebruiken	Gereed
Reviseren pompen en andere installatiedelen voor hergebruik i.p.v. vervangen en verschrompen (zie Circopomp project)	12-2025
Toepassen gerecycled materiaal/componenten in producten	Gereed
Circopomp project in samenwerking met waterschappen	- 01-2026: voorbereidingen worden getroffen voor grootschaliger implementatie (o.a. aanpassing werkplaatsen) - 06-2026: Mous heeft zich aangesloten bij een circulaire HUB dat fungeert als een soort marktplaats met materiaal dat kan worden hergebruikt

==